

راهنمای عملی و جامع مراقبت از نوزاد

مؤلف :

فریبا رعنائی

مربی و عضو هیئت علمی

دانشگاه علوم پزشکی کردستان

نشر مقدس

۱۳۸۹

سرشناسنامه: رعنائی، فریبا، ۱۳۴۶

عنوان و نام پدید آورنده: راهنمای عملی و جامع مراقبت از نوزاد / مؤلف: فریبا رعنائی
مشخصات ناشر: تهران: مقدس، ۱۳۸۹

شابک: ۱۴۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۵۷۴۸-۴۸-۵ وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتبنامه: ص. ۴۳۲-۴۳۳ یادداشت: واژه نامه.

موضوع: نوزاد - پرستاری و مراقبت

رده بندی کنگره: RJ۲۵۳/۷۲ ۱۳۸۹

رده بندی دیویی: ۶۱۸/۹۲۰۱

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۲۴۸۰۴۸

نام کتاب: راهنمای عملی و جامع مراقبت از نوزاد

مدیر تولید: محمد زروئی

مؤلف: فریبا رعنائی، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

صفحه آرای: مسعود ناصری

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

ناشر: نشر مقدس

قیمت: ۱۵۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۷۴۸-۴۸-۵

چاپ و صحافی: نشر مقدس

www.parsaano.com

خدمات فرهنگی بازار نشر

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت، بعد از تقاطع وحید نظری، کوچه نوروز، پلاک ۱۶

تلفن: ۶۶۹۷۱۰۸۸ / تلفکس: ۶۶۹۷۱۰۹۰ همراه: ۰۹۱۲۶۹۰۹۹۰۶

فروشگاه شماره ۱: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان فروردین و اردیبهشت، پاساژ کتلسرای اندیشه، پارسه نو.

تلفن: ۶۶۴۹۲۶۶۳

فروشگاه شماره ۲: کاشان، خیابان شهید رجایی، جنب کوچه چهل جریب، کتابفروشی پارسه نو.

تلفن: ۰۳۶۱ ۴۴۶۶۲۵۵ - ۰۹۳۶ ۴۳۵۶۴۷۸

کلیه امتیاز، حق و حقوق چاپ متن و عنوان کتاب طبق قانون حقوق مولفان و مصنفان متعلق به مدیر تولید آقای محمد زروئی می باشد. و با متخلفین برابر قانون برخورد خواهد شد.

سخن مؤلف

سپاسگزار خداوند مهربانی هستم که بر این بنده حقیر خود منت گذاشته و وظیفه خطیر آموزش دانشجویان و مادران عزیز را بر عهده ام نهاده است. مجموعه ای که پیش رو دارید نتیجه بررسی های چند ساله اینجانب طی دوران فعالیت در امر آموزش بالینی است. در این مدت همواره نیاز به وجود یک منبع نسبتاً جامع در خصوص ویژگی ها و مراقبت از نوزاد سالم، که البته بطور پراکنده در منابع متفاوت وجود داشتند، به منظور دسترسی آسان دانشجویان حس می شد. در تالیف این کتاب سعی شده تا حد ممکن اصطلاحات مورد نیاز و رایج، همراه با معنی آنها به منظور سهولت کار خوانندگان ریزنویس شود. از ویژگی های دیگر این مجموعه این است که در برگیرنده آخرین دستورالعمل ها و بسته های آموزشی وزارت بهداشت و درمان در ارتباط با مراقبت از نوزادان طبیعی است. امید است حاصل این تلاش قدمی در راه اعتلای دانش و مهارت مربیان محترم، دانشجویان حوزه های علوم پزشکی و مادران گرامی بردارد و نقایص آن بر من بخشیده شود.

من موفق

فریبا رعنائی

پاییز ۱۳۸۹

فهرست مطالب

۱	اهمیت مراقبت های نوزادان
۳	فصل اول
۴	مطابق های فیزیولوژیک برای انتقال به زندگی خارج از رحم
۵	سیستم تنفس
۷	علائم دیسترس تنفس
۸	تداوم تامین اکسیژن
۹	سیستم قلبی عروقی
۱۱	صداها و میزان ضربان قلب
۱۲	فشار خون
۱۳	حجم خون
۱۳	سیستم خونسازی
۱۳	گلبول قرمز و هموگلوبین
۱۴	لکوسیت
۱۵	پلاکت
۱۵	گروه خونی
۱۵	سیستم ادراری
۱۶	تعادل مایع و الکترولیت
۱۷	سیستم گوارش
۱۸	هضم
۱۸	مدفوع
۲۰	سیستم کبدی
۲۰	ذخیره آهن
۲۰	متابولیسم کربوهیدرات
۲۱	یرقان
۲۳	انعقاد
۲۳	سیستم ایمنی
۲۴	سیستم جلدی

۲۵	آکروسیانوزیس
۲۶	ورنیکس کازنوزا
۲۷	لانگو
۲۷	میلیا
۲۸	کاپوت سوکسدانشوم
۲۸	تورگور پوستی
۲۹	غدد عرق
۳۰	دسکوامه شدن
۳۱	علامت هارلی کونین
۳۱	لکه های مغولی
۳۲	خال تلانژکتازی
۳۳	همانژیوم توت فرنگی
۳۳	لکه شرابی
۳۴	لکه های شیرقهوه ای
۳۴	علامت فورسپس
۳۵	اریتماتوکیسم
۳۶	ملانوزپوسچولار
۳۶	سیستم تولید مثل
۳۶	مونث
۳۷	مذکر
۳۸	تورم بافت پستان
۳۹	سیستم اسکلتی
۴۰	سیستم عصبی عضلانی
۴۲	رفلکس های نوزادی
۵۱	حواس
۵۱	شنوایی
۵۱	بینایی
۵۲	لامسه
۵۳	بوایی

۵۳	چشایی
۵۴	تطابق روحی
۵۴	دوره های واکنش پذیری
۵۴	اولین دوره واکنش پذیری
۵۴	دوره خواب
۵۵	دومین دوره واکنش پذیری
۵۷	فصل دوم
۵۸	ویژگی های طبیعی و شکل فیزیکی نوزاد سالم
۵۸	وضعیت قرارگیری
۵۸	وزن
۵۹	قد
۵۹	دور سر و دور سینه
۵۹	سر
۶۱	ملاچ ها
۶۲	درزها
۶۳	مولدینگ
۶۴	کرانیوتابس
۶۴	صورت
۶۴	چشم
۶۷	گوش
۶۸	بینی
۶۹	دهان
۷۱	گردن
۷۲	قفسه سینه
۷۴	شکم
۷۶	دستگاه تناسلی
۷۶	مذکر
۷۷	مونث

۷۸		مقعد
۷۸		اندام ها
۸۲		وضعیت های رفتاری نوزاد
۸۳		خواب آرام
۸۳		خواب فعال
۸۴		خواب آلودگی (چرت)
۸۴		بیداری آرام
۸۴		بیداری فعال
۸۴		گریه
۸۵		فصل سوم
۸۶		مراقبت های نوزاد در اتاق زایمان
۸۶		ارزیابی قبل از تولد
۸۶		آماده سازی برای مراقبت از نوزاد
۸۶		بررسی وسایل نوزاد
۸۷		بررسی تجهیزات مورد نیاز مراقبت از نوزاد
۸۷		مراقبت های فوری هنگام تولد
۸۸		پاکسازی مسیر هوا
۸۹		ارزیابی نیاز نوزاد به احیاء
۸۹		پیشگیری از اتلاف حرارت
۹۰		کنترل درجه حرارت نوزاد
۹۱		ثبت اولین گریه
۹۱		کلامپ کردن و بریدن بند ناف
۹۲		تماس پوست با پوست مادر
۹۳		ارزیابی اولیه هنگام تولد
۹۳		ثبت نمره آپگار
۹۵		آغاز تغذیه پستانی
۹۶		تعیین هویت نوزاد
۹۷		مراحل تعیین هویت نوزاد

۹۷		خون گیری از بند ناف
۹۸		کنترل علائم حیاتی نوزاد
۹۸		ارزیابی نوزاد در اتاق زایمان
۹۹		معاینه فیزیکی اولیه
۱۰۱		ارتباط بین پرسنل زایمان و مراقبت نوزاد
۱۰۱		انتقال مادر و نوزاد به اتاق پس از زایمان
۱۰۳		فصل چهارم
۱۰۴		مراقبت های نوزاد در اتاق پس از زایمان و بخش هم اتاقی مادر و نوزاد
۱۰۴		تجویز ویتامین k
۱۰۶		پیشگیری از عفونت چشمی
۱۰۸		اندازه گیری های پایه ای رشد فیزیکی
۱۰۸		وزن
۱۰۸		قد
۱۰۹		دور سر
۱۰۹		دور قفسه سینه و شکم
۱۰۹		ایمن سازی نوزاد
۱۰۹		واکسیناسیون در مقابل هپاتیت B (Engerix-B, ReCombivax HB)
۱۱۱		تزریق واکسن ب ث ز
۱۱۲		لباس پوشاندن نوزاد
۱۱۳		کنترل علائم حیاتی نوزاد
۱۱۳		انتقال نوزاد به بخش هم اتاقی مادر و نوزاد
۱۱۳		مشاوره تغذیه نوزاد
۱۱۴		حمام دادن نوزاد
۱۱۷		مراقبت از بندناف
۱۱۹		بررسی علائم حیاتی نوزاد
۱۱۹		تجویز قطره فلج اطفال
۱۲۰		معاینه کامل نوزاد

۱۲۰	آموزش به مادر در زمان بستری در بیمارستان
۱۲۰	غربالگری شنوایی
۱۲۱	آموزش به مادر قبل از ترخیص
۱۲۱	ترخیص نوزاد
۱۲۲	پیگیری بعد از ترخیص
۱۲۳	سایر مراقبت ها
۱۲۳	تعیین سن نوزاد
۱۲۴	ویژگی های عصبی عضلانی
۱۲۷	ویژگی های فیزیکی
۱۳۰	ارزیابی عصبی
۱۳۱	تداوم مراقبت ها
۱۳۱	تداوم جریان کافی اکسیژن
۱۳۲	تزریق داخل عضلانی
۱۳۴	احتیاطات کلی در برابر عفونت
۱۳۵	مراقبت از پوست نوزاد
۱۳۶	پیشگیری از صدمه به پوست
۱۳۶	مراقبت از دست ها و پاها
۱۳۶	شستشوی ناحیه تناسلی
۱۳۷	مراقبت از محل پوشک یا کهنه
۱۳۷	راش محل پوشک
۱۳۸	سایر راش ها
۱۳۹	ادرار و اجابت مزاج
۱۴۰	نحوه خواباندن و نگهداری نوزاد
۱۴۲	ختنه
۱۴۲	نحوه انجام ختنه
۱۴۵	مراقبت های پرستاری از نوزاد تازه ختنه شده
۱۴۶	مراقبت از نوزاد ختنه شده در منزل
۱۴۷	فصل پنجم

۱۴۸ معاینه فیزیکی نوزاد

۱۴۸ هدف از معاینه نوزاد و زمان انجام معاینه

۱۴۸ جداول نحوه معاینه نوزاد

۱۷۵ فصل ششم

۱۷۶ اختلالات و ناهنجاری های مادرزادی واضح در زمان تولد

۱۷۶ رنگ پریدگی

۱۷۶ ادم

۱۷۷ اختلالات سیستم گوارش

۱۷۷ شکاف لب و شکاف کام

۱۸۰ آترزی مری و فیستول بین نای و مری

۱۸۲ اتساع شکم

۱۸۲ مقعد بسته

۱۸۴ اختلالات سیستم عصبی

۱۸۴ هیدروسفالی

۱۸۵ میکروسفالی

۱۸۸ پلاگیوسفالی

۱۹۱ تریگونوسفالی

۱۹۲ اسپینایفیدا

۱۹۶ انسفالوسل و انسفالو

۱۹۷ اختلالات سیستم تنفس

۱۹۷ آترزی کوان

۱۹۸ فتق مادرزادی دیافراگم

۲۰۰ درمان

۲۰۰ اختلالات ناف در نوزاد

۲۰۰ فتق نافی

۲۰۱ فیستول های نافی

۲۰۱ پولیپ نافی

۲۰۱ عفونت بند ناف

۲۰۲	گرانولوم بندناف
۲۰۲	امفالوسل مادرزادی
۲۰۳	گاستروشیزی
۲۰۳	تومورهای بندناف
۲۰۴	اختلالات سیستم اسکلتی
۲۰۴	در رفتگی مادرزادی مفصل ران
۲۰۷	پای چماقی
۲۱۰	استخوان کرمی
۲۱۰	اختلالات سیستم ادراری تناسلی
۲۱۰	هیپواسپادیاس
۲۱۱	اپی اسپادیاس
۲۱۱	اکستروفی مثانه
۲۱۲	هیدروسل
۲۱۳	نهان بیضگی
۲۱۷	فصل هفتم
۲۱۸	آسیب های زایمانی
۲۱۸	عوامل خطر
۲۱۸	سفال همتوم
۲۱۹	خونریزی زیر گالثال
۲۲۰	شکستگی جمجمه
۲۲۱	خونریزی های داخلی جمجمه ای
۲۲۴	خونریزی زیر سخت شامه و زیر عنکبوتیه
۲۲۶	هیپوکسی - ایسکمی
۲۲۸	آسیب به ستون مهره ها و نخاع
۲۲۹	آسیب اعصاب محیطی
۲۲۹	فلج شبکه بازویی (براکیال)
۲۲۹	فلج ارب دوشن
۲۳۱	فلج کلامپکه

۲۳۳	فلج عصب فرنیک
۲۳۳	ارزیابی و درمان
۲۳۴	فلج عصب صورتی
۲۳۵	فلج تارهای صوتی
۲۳۵	شکستگی ها
۲۳۵	شکستگی ترقوه
۲۳۷	شکستگی اندام ها
۲۳۸	صدمات استخوان های صورت ، بینی و گوش
۲۳۹	صدمات بافت نرم
۲۳۹	صدمات چشم
۲۳۹	تور تیکولی یا صدمه به عضله استرنوکلئیدوماستوئید
۲۴۰	صدمات احشاء داخل شکم
۲۴۱	آسیب به کبد
۲۴۲	آسیب به آدرنال

فصل هشتم

حفاظت گرمایی از نوزاد

۲۴۴	نوزاد چگونه دما از دست می دهد؟
۲۴۶	دمای ایده آل محیط
۲۴۷	زنجیره گرما
۲۴۷	حلقه اول: اتاق تولد گرم
۲۴۸	حلقه دوم: خشک کردن فوری
۲۴۸	حلقه سوم: تماس با پوست با پوست
۲۴۸	حلقه چهارم: تغذیه پستانی
۲۴۹	حلقه پنجم: به تعویق انداختن توزین و حمام نوزاد
۲۴۹	حلقه ششم: لباس و رختخواب مناسب
۲۵۰	حلقه هفتم: با هم بودن مادر و بچه
۲۵۰	حلقه هشتم: انتقال گرم
۲۵۰	حلقه نهم: احیاء گرم

۲۵۰	حلقه دهم: آموزش و ارتقاء آگاهی
۲۵۱	زنجیره گرما در بیمارستان ها
۲۵۱	زنجیره گرما در منزل
۲۵۱	اندازه گیری درجه حرارت نوزاد
۲۵۳	هایپوترمی و درجات آن در نوزاد
۲۵۴	نشانه های هایپوترمی
۲۵۵	علل و عوامل خطر
۲۵۵	گسترده‌گی و شیوع هایپوترمی
۲۵۶	درمان هایپوترمی
۲۵۶	درمان در بیمارستان
۲۵۷	درمان در منزل
۲۵۷	هایپرترمی در نوزاد
۲۵۸	نشانه های هایپرترمی
۲۵۸	علل و پیشگیری از هایپرترمی
۲۵۸	درمان هایپرترمی
۲۵۸	حفاظت گرمایی از نوزادان کم وزن و بیمار
۲۶۰	اتاق گرم
۲۶۱	تشک آب گرم
۲۶۱	رختخواب گرم شده توسط لامپ الکتریکی
۲۶۲	انکوباتورها
۲۶۴	مراقبت به روش کانگرویی
۲۶۴	فواید روش کانگرو
۲۶۶	گرم نگهداشتن نوزادان کم وزن در منزل
۲۶۶	گرم نگه داشتن نوزاد طی انتقال
۲۶۷	اجرای برنامه حفاظت گرمایی
۲۶۹	فصل نهم
۲۷۰	شیردهی و نیازهای تغذیه ای نوزاد
۲۷۰	نیازهای عاطفی نوزاد

۲۷۱	 فیزیولوژی پستان و تولید شیر
۲۷۳	 کلستروم
۲۷۳	 نقش هورمونها در ترشح و جریان یافتن شیر
۲۷۶	 ترکیبات شیر مادر
۲۷۶	 چربی
۲۷۶	 لاکتوز
۲۷۶	 پروتئین
۲۷۶	 ویتامین های محلول در چربی
۲۷۷	 ویتامین های محلول در آب
۲۷۷	 مواد معدنی و عناصر جزئی
۲۷۷	 فاکتورهای ضد عفونت
۲۷۹	 فواید تغذیه با شیر مادر
۲۷۹	 فواید برای مادر
۲۸۱	 فواید برای شیرخوار
۲۸۳	 تغذیه با شیر مادر در شرایط بحرانی
۲۸۵	 فصل دهم
۲۸۶	 اداره تغذیه پستانی
۲۸۶	 آمادگی قبل از تولد
۲۸۷	 شروع تغذیه پستانی
۲۸۸	 آماده کردن و وضعیت دهی به مادر
۲۸۹	 آماده کردن و وضعیت دهی به نوزاد
۲۸۹	 وضعیت های شیردادن
۲۹۰	 روش آغوش گرفتن (Cradle)
۲۹۱	 روش عرضی (cross – cradle)
۲۹۲	 روش خوابیده به پهلو (Side Lying/ lying down)
۲۹۳	 روش زیر بازو (Football hold)
۲۹۵	 روش چهارزانو (Tailor)
۲۹۶	 تغذیه دوقلوها

۲۹۷	نحوه پستان گرفتن (Latch on)
۳۰۱	ارزیابی اتصال به پستان
۳۰۳	دفعات و مدت زمان هر تغذیه
۳۰۵	رفتارهای تغذیه ای نوزاد
۳۰۶	علائم اولیه گرسنگی
۳۰۷	علائم دیررس گرسنگی
۳۰۷	علائم سیری
۳۰۸	حجم تغذیه
۳۰۸	اتمام تغذیه پستانی
۳۰۸	آروغ گرفتن شیرخوار
۳۰۹	مراقبت از پستان ها
۳۱۱	نکات اساسی در تغذیه با شیرمادر
۳۱۵	حفظ و تداوم شیردهی
۳۱۷	الگوی رشد شیرخواران
۳۱۸	تداوم شیردهی با دوشیدن شیر پستان
۳۲۰	نحوه تغذیه شیرخوار با فنجان
۳۲۱	نحوه دوشیدن شیر پستان با دست
۳۲۷	نحوه دوشیدن شیر با دستگاه ها
۳۲۸	دوشیدن مکانیکی شیر پستان
۳۲۸	شیردوش های دستی
۳۲۹	شیردوش های برقی یا باطری دار
۳۳۱	نگهداری پمپ شیردوش:
۳۳۱	ذخیره کردن و نگهداری شیر دوشیده شده مادر
۳۳۲	ذخیره شیر برای شیرخوار سالم در منزل
۳۳۲	ذخیره شیر برای شیرخوار بیمار در بیمارستان
۳۳۳	ذوب کردن شیر فریز شده مادر
۳۳۳	روش های ذوب شیر:

۳۳۵ فصل یازدهم

۳۳۶ مشکلات شایع در دوران شیردهی

۳۳۶ مشکلات مربوط به مادر

۳۳۶ احتقان پستان

۳۳۸ انسداد مجاری شیر

۳۴۰ عقونت پستان (ماستیت)

۳۴۰ آبسه پستان

۳۴۱ ماستیت در زنان HIV مثبت

۳۴۱ مشکلات مربوط به نوک پستان

۳۴۱ زخم یا شقاق نوک پستان

۳۴۵ نوک پستان صاف یا فرو رفته

۳۴۶ نوک مصنوعی یا کمک نوک

۳۴۷ برفک نوک پستان

۳۴۸ نشت شیر

۳۴۸ نگرانی و استرس

۳۴۸ نگرانی در مورد ناکافی بودن شیر

۳۴۹ علل تولید ناکافی شیر

۳۵۰ علل انتقال ناکافی شیر به شیرخوار

۳۵۱ تظاهرات تغذیه ناکافی

۳۵۲ تظاهرات تغذیه زیادتر از حد

۳۵۲ مشکلات مربوط به نوزاد

۳۵۲ امتناع از مکیدن

۳۵۳ نوزاد کم وزن

۳۵۵ فصل دوازدهم

۳۵۶ حمایت از تغذیه با شیر مادر

۳۵۶ زایمان و حمایت از تغذیه با شیر مادر

۳۵۶ حمایت از مادر در طول لیبر

۳۵۶ تسکین مادر در طول لیبر

۳۵۶	 دادن مایعات و غذای سبک به مادر
۳۵۷	 اجتناب از اقدامات درمانی غیر ضروری
۳۵۷	 کمک به مادر برای انجام اولین شیردهی
۳۵۸	 حمایت از مادر برای انجام شیردهی پس از سزارین
۳۵۹	 زمان کمک به مادر برای شروع شیردهی
۳۵۹	 اهمیت هم اتاقي مادر و نوزاد
۳۶۰	 موانع هم اتاقي مادر و نوزاد
۳۶۰	 مشاوره با مادران HIV مثبت
۳۶۲	 آرام کردن شیر خوار در حال گریه
۳۶۳	 خطرات تغذیه با شیر کمکی
۳۶۴	 اجتناب از بطری و گول زنک
۳۶۴	 کمک به افزایش تولید شیر
۳۶۵	 برقراری مجدد شیردهی
۳۶۶	 استفاده از شیر اهدایی
۳۶۷	 سیستم مکمل رسان یا کمک پستان
۳۶۷	 حمایت از سلامت مادر و نیاز های تغذیه ای مادران شیرده
۳۶۸	 تأثیر شیردهی بر پیشگیری از بارداری
۳۶۸	 شیر دهی در مادر بیمار
۳۷۰	 تداوم شیردهی برای مادران شاغل
۳۷۱	 توصیه هایی برای مادران شیرده
۳۷۳	 فصل سیزدهم
۳۷۴	 مصرف دارو در دوران شیردهی
۳۷۵	 نکات مورد توجه قبل از تجویز یک دارو
۳۸۰	 داروهای غیرمجاز در شیردهی
۳۸۱	 ۱- داروهای ضدتئوپلاسم و مهار کننده سیستم ایمنی
۳۸۱	 ۲- ترکیبات رادیواکتیو
۳۸۲	 داروهای با عوارض جانبی احتمالی در شیرخوار

۳۸۳	ترکیبات غیر دارویی در شیردهی
۳۸۳	مصرف دخانیات
۳۸۴	مصرف الکل
۳۸۴	مصرف کافئین
۳۸۴	سوء مصرف دارو

۳۸۷	فصل چهاردهم
۳۸۸	نوزاد مادر معتاد

۳۸۹	علائم محرومیت یا قطع دارو در نوزاد
۳۸۹	داروهای خاص
۳۸۹	تریاک
۳۹۰	کوکائین
۳۹۰	الکل
۳۹۲	باربیتورات ها
۳۹۲	ماری جوانا
۳۹۲	هروئین
۳۹۳	متادون
۳۹۳	فنوباریتال
۳۹۴	پاراگوریک
۳۹۴	تننور تریاک
۳۹۴	فنورباییتال
۳۹۵	دیازپام

۳۹۷	فصل پانزدهم
۳۹۸	کلیات احیاء نوزاد

۳۹۸	هدف از احیاء نوزاد
۳۹۹	علل دپرسیون تنفسی نوزاد
۳۹۹	درجه بندی آپگار
۳۹۹	آماده شدن برای احیاء
۴۰۰	عوامل خطر قبل از زایمان

۴۰۰	عوامل زمان زایمان
۴۰۱	کلیات مراحل احیاء
۴۰۳	تعیین نیاز نوزاد به احیاء
۴۰۳	نحوه اجرای گام های اولیه احیاء
۴۰۴	۱-تأمین منبع حرارتی
۴۰۴	۲-قرار دادن نوزاد در وضعیت مناسب و پاکسازی راه هوایی
۴۰۶	۳-خشک کردن، تحریک تنفس و وضعیت دادن مجدد
۴۰۷	غیر طبیعی بودن تنفس یا ضربان قلب
۴۰۸	سیانوز مرکزی
۴۱۰	تهویه با فشار مثبت
۴۱۲	تعداد تنفس در دقیقه
۴۱۲	نشانه های تهویه ریوی با فشار مثبت مؤثر
۴۱۳	عدم بهبود نشانه های حیاتی نوزاد
۴۱۴	نیاز به تداوم تهویه با فشار مثبت
۴۱۴	کنترل میزان اکسیژن
۴۱۵	فشردن قفسه سینه
۴۱۵	روش های فشردن قفسه سینه
۴۱۶	محل و نحوه قرار دادن دست ها
۴۱۸	مقدار فشار اعمال شده در فشردن قفسه سینه
۴۱۹	تعداد فشردن قفسه سینه و هماهنگی آن با تهویه
۴۲۰	لوله گذاری
۴۲۱	انتخاب لوله تراشه
۴۲۱	آماده نمودن وسایل ساکشن
۴۲۱	آماده نمودن وسایل اکسیژن رسانی
۴۲۲	نحوه لوله گذاری
۴۲۴	نشانه های لوله گذاری صحیح
۴۲۵	استفاده از دارو در احیاء
۴۲۵	اپی نفرین

۴۲۵.....	آماده کردن دوز مورد نیاز
۴۲۶.....	عدم پاسخ به احیاء
۴۲۶.....	سایر داروها

www.ketab.ir

اهمیت مراقبت های نوزادان

نوزادی یک دوره زمانی است که از تولد تا پایان ۲۸ روزاول زندگی را شامل می شود. دوره نوزادی متعاقب مخاطره آمیزترین مرحله زندگی انسان یعنی تولد آغاز می شود. هنگام تولد طی زمانی کوتاه تغییرات شگرفی در عملکرد سیستم های مختلف بدن پدید می آید تا نوزاد از وابستگی به زندگی داخل رحمی رها شود.

نوزاد سالم: نوزادی است که دوران حاملگی، زایمان و تولد طبیعی را پشت سر گذاشته است و از نظر سن حاملگی (۳۷ تا ۴۲ هفته)، وزن تولد (۲۵۰۰ تا ۴۰۰۰ گرم) و وزن برای سن حاملگی (وزن برای سن حاملگی، بین صدک دهم تا نودم) طبیعی است. همچنین در معاینه سالم به نظر میاید، آپگار دقیقه اول مساوی یا بالاتر از ۷ است و فاقد نقایص بافت نرم، ناهنجاری های مادرزادی و علائم کلینیکی بیماری است، به خوبی تغذیه میکند و از زمان تولد دچار مشکل خاصی نشده است. حدود ۸۰٪ از نوزادان در محدوده این تعریف قرار میگیرند و سالم در نظر گرفته میشوند.

نوزاد بسیار آسیب پذیر است و اختلالات کوچک می تواند موجب معلولیت یا مرگ وی شود، همچنین اغلب مشکلات نوزاد از فوریت برخوردار بوده و نیازمند رسیدگی سریع و دقیق است.

مراقبت نوزاد سالم: شامل مراقبت ها و اقداماتی است که برای تمام نوزادان انجام میگیرد مگر اینکه توسط پزشک مسئول نوزاد انجام یکی یا تمام این اقدامات بنا بر دلایلی منع شده باشد.

از شاخص های مهم پیشرفت در هر کشور ارتقاء سطح بهداشت است. جهان و بویژه کشورهای توسعه یافته میزان مرگ و میر نوزادان NMR^1 را یکی از شاخص های توسعه بهداشتی و جامعه به حساب میاورند و این حاکی از اهمیت و ارزشی است که برای سلامت نوزاد قائلند.

در حالیکه NMR در ژاپن و سوئد حدود ۲/۱۰۰۰ تولد زنده است، این رقم در کشور ما حدود ۲۰/۱۰۰۰-۱۶ تولد زنده است.

سالانه حدود ۸ میلیون تولد زنده قبل از پایان یکسالگی به مرگ منتهی می شوند و بیش از ۴ میلیون از این موارد فوت مربوط به دوران نوزادی یعنی ۲۸ روز اول زندگی است. حدود نیمی از این مرگ ها در ۲۴ ساعت اول عمر اتفاق می افتد.

۹۸٪ مرگ و میرهای نوزادان در کشورهای در حال توسعه رخ می دهد. بنابراین اهمیت مراقبت های قبل، حین و پس از تولد در روند نزولی مرگ و میر مادران و نوزادان پدیدار می گردد.

برخلاف آنچه تصور می شود نوزادان دارای توانایی های بالایی هستند. آنها حتی در دوران جنینی تفاوت بین نور روز و شب را از آنسوی شکم مادر تشخیص داده و قادرند بعضی صداها را بشنوند.

نوزادان ظرف چند ساعت پس از تولد صدای مادر را تشخیص می دهند و در همان ساعت اول زندگی در اوج هوشیاری بوده با والدین خود رابطه عاطفی برقرار می کنند. نوزاد به تصویر انسان علاقه مند است و صحبت کردن سبب ایجاد حرکات موزون در او می شود.

سیستم های متفاوت فیزیولوژیک و آناتومیک جنین تا رسیدن به ترم به سطحی از تکامل و عملکرد می رسد که اجازه جدایی از مادر را می دهد. در زمان تولد نوزاد دارای قابلیت های رفتاری بوده آماده واکنش متقابل با محیط خود است.

طبق اهداف توسعه هزاره که مورد تصویب کشورهای عضو سازمان ملل متحد قرار گرفته است باید تا سال ۲۰۱۵ میلادی میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال به دو سوم کاهش یابد.

هدف اصلی مراقبت های پرستاری نوزاد، مراقبت های جسمی، روحی و فراهم نمودن وضعیت پایدار برای اوست. برقراری ارتباط نزدیک بین نوزاد و خانواده نیز اهمیت بالایی دارد.

از مشکلات نوزادان این است که پرسنل پزشکی و بهداشتی شناخت محدودی نسبت به آنان دارند. تا چند دهه قبل نوزادان در کشورهای صنعتی هم وضعیت مطلوبی نداشتند ولی ظرف این مدت پیشرفت های قابل توجهی در زمینه طب نوزادان داشته و توانسته اند مرگ و میر آنان را به میزان چشمگیری کاهش دهند.

در کشور ما نیز که سطح بهداشت ارتقاء چشمگیری داشته و علوم پزشکی در حال گسترش است نیاز به برنامه ریزی و آموزش پرسنل درگیر مراقبت از نوزادان حس می شود.